

عنوان مقاله:

مقایسه تطبیقی توسعه روستایی دشت اشنویه با استفاده از تحلیل عاملی و آنالیز تاکسونومی عددی و تحلیل سلسله مراتبی

محل انتشار:

دوفصلنامه جغرافیا و توسعه ناحیه ای، دوره 14، شماره 2 (سال: 1395)

تعداد صفحات اصل مقاله: 25

نویسنده:

امامعلی عاشری - استادیار جغرافیا، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

اهداف: هدف از این پژوهش بررسی میزان برخورداری از امکانات در بین روستاهای بالای 100 نفر در دشت اشنویه است که ارزیابی از سطح برخورداری امکانات در بین روستاهای محدوده مورد مطالعه صورت گیرد. بنابراین ارزیابی روستاها که تا چه اندازه از سطح توسعه برخوردار هستند، از زمره اهداف این تحقیق است. روش: نوع تحقیق کاربردی، روش مورداستفاده توصیفی-تحلیلی و گردآوری داده ها کتابخانه ای و میدانی است. بدین منظور، در ابتدا شاخص های مختلف برخورداری، شامل شاخص های اقتصادی، زیربنایی، اجتماعی، فرهنگی، و بهداشتی - درمانی از سالنامه آماری فرهنگ آبادی ها استخراج شد. سپس ماتریسی از داده ها با 35 ردیف (روستاها) و 22 ستون (متغیرها) تنظیم شد. در ادامه، با استفاده از سه تکنیک آماری تحلیل عاملی، آنالیز تاکسونومی عددی و تحلیل سلسله مراتبی سطح برخورداری روستاهای مذکور از نظر برخورداری امکانات مختلف ارزیابی شدند و سپس پردازش داده ها در نرم افزارهای Idrisi، SPSS و Expert Choices انجام شد. یافته ها/ نتایج: بررسی های حاصل از تحلیل عاملی نشان داد که روستاهای واقع در طبقه اول، شامل امیرآباد، تاجین آباد و نلیوان بیشترین برخورداری و هماهنگی را باهم دارند و روستاهای واقع در طبقه چهارم شامل 18 روستا (51 درصد از کل روستاها) کمترین میزان برخورداری را دارند. براساس روش آنالیز تاکسونومی، روستاهای امیرآباد، تاجین آباد و نلیوان به ترتیب با ضرایب (0/382، 0/379 و 0/291)، بیشترین نزدیکی و هماهنگی را باهم دارند و روستاهای پلیه، دوآب و سردره، کمترین میزان برخورداری را داشتند. همچنین با استفاده از روش AHP نیز مشخص شد که روستاهای پلیه، دوآب و سردره کمترین میزان برخورداری را دارند. نتیجه گیری: نتایج حاصل از مقایسه تطبیقی نشان داد که هر سه روش آماری مذکور، با تفاوت اندکی سه روستای نسبتا برخوردار را در یک گروه جداگانه طبقه بندی کردند، اما در تعداد اعضای سایر طبقات تفاوت هایی وجود داشت. روش تحلیل عاملی واقعیت موجود در روستاهای مشابه را بهتر مشخص کرد و نسبت به دو روش دیگر، نتایج دقیق تری را نشان داد. بنابراین برای برنامه ریزی و مدیریت توسعه مناطق روستایی پیشنهاد شد. در نتیجه فرض اول محقق پذیرفته نشد، اما از طرف دیگر با توجه به اینکه 8 روستای نزدیک شهر (23 درصد از کل روستاها) جزو اعضای طبقه کم برخوردارترین روستاها قرار گرفتند، فرض دوم هم نیز پذیرفته نشد.

کلمات کلیدی:

توسعه روستایی، تحلیل عاملی، تاکسونومی عددی، دشت اشنویه

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/720355>

